

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

№ 192 от 25.07.2024

№ _____

Астана қаласы

город Астана

**«Қазақстан Республикасының экономикасына мемлекеттің қатысуын
айқындау жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы» Қазақстан
Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2017 жылғы 3 тамыздағы
№ 292 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы**

«Құқықтық актілер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының
65-бабының 3-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. «Қазақстан Республикасының экономикасына мемлекеттің қатысуын
айқындау жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы» Қазақстан
Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2017 жылғы 3 тамыздағы
№ 292 бұйрығына мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Қазақстан Республикасының
экономикасына мемлекеттің қатысуын айқындау жөніндегі әдістемелік
ұсынымдар осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын.

2. «Қазақстан Республикасының экономикасына мемлекеттің қатысуын
айқындау жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы» Қазақстан
Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2017 жылғы 3 тамыздағы
№ 392 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық
экономика министрінің 2019 жылғы 17 мамырдағы № 125 бұйрығының күші
жойылсын.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін
Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Вице-министр

Б. Омарбеков

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігінің
2024 жылғы 12 шілдедегі
№ 003-КГ/35351 хаты

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасы
Стратегиялық жоспарлау және
реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросының
2024 жылғы 11 шілдедегі

№3-3/4817 хаты

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика
министрлігінің
2024 жылғы « »
№ бұйрығына
қосымша

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика
министрінің
2017 жылғы 3 тамыздағы
№ 292 бұйрығымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының экономикасына мемлекеттің қатысуын айқындау жөніндегі әдістемелік ұсынымдар

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының экономикасына мемлекеттің қатысуын айқындау жөніндегі әдістемелік ұсынымдар (бұдан әрі – Әдістемелік ұсынымдар) ұлттық шоттар жүйесі ескеріле отырып әзірленген және мемлекеттің ел экономикасына қатысуын айқындау үшін қолданылады.

2. Осы Әдістемелік ұсынымдарда мынадай анықтамалар пайдаланылады:

1) басқару органы – «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекеттік кәсіпорындарды басқаруды жүзеге асыратын тиісті саланың уәкілетті органы немесе жергілікті атқарушы орган (жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы орган) не аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімінің аппараты;

2) корпоративтік құрылым – бұл жүйе құраушы элементтері негізгі (бас) компания, сондай-ақ акциялар пакеттерін (қатысу үлестерін) иеленуіне байланысты оның бақылауындағы еншілес және/немесе тәуелді заңды тұлғалар не акциялары (қатысу үлестері) негізгі (бас) компанияға аталған заңды тұлғалар қабылдайтын шешімдерді айқындау құқығын беретін үлестес тұлғалар болып табылатын құрылым;

3) мемлекет бақылайтын ұйымдар – нарық өндірушілері болып табылатын шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындар, жедел басқару құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындар, АҚ-ның дауыс беретін акцияларының елу пайызынан астамы немесе ЖШС-ның жарғылық капиталына қатысу үлесінің елу пайызынан астамы тиісінше мемлекетке тиесілі мемлекет бақылайтын акционерлік қоғамдар (бұдан әрі – АҚ) және жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер (бұдан әрі – ЖШС), оның ішінде қатысушысы немесе акционері

мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтер, ұлттық холдингтер, ұлттық компаниялар, сондай-ақ Қазақстан Республикасының бейрезиденттерін қоспағанда, олардың корпоративтік құрылымына кіретін еншілес және тәуелді ұйымдар;

4) мемлекет жанама бақылайтын ұйымдар – Қазақстан Республикасының бейрезиденттерін қоспағанда, АҚ-ның дауыс беретін акцияларының оннан елу пайызына дейін немесе ЖШС-ның жарғылық капиталына қатысу үлесінің оннан елу пайызына дейін тиісінше мемлекетке тиесілі АҚ және ЖШС;

5) мемлекеттік басқару секторы (бұдан әрі – МБС) – нарық өндірушілері болып табылатын қазыналық кәсіпорындарды қоспағанда, егер қаржыландырудың қосымша көздері Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленбесе, басқарушылық, әлеуметтік-мәдени немесе коммерциялық емес сипаттағы өзге де функцияларды жүзеге асыру үшін мемлекет құрған және бюджет немесе Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бюджеті (шығыстар сметасы) есебінен ғана ұсталатын коммерциялық емес ұйымдар кіретін мемлекеттік мекемелер, сондай-ақ жедел басқару құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындар (қазыналық кәсіпорындар);

6) мемлекеттік экономика секторы (бұдан әрі – МЭС) – мемлекет бақылайтын ұйымдардың және мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардың жиынтығы;

7) ұлттық шоттар жүйесі (бұдан әрі – ҰШЖ) – экономикалық теория қағидаттарына негізделген макродеңгейде шоттар жүргізудің және есепке алудың нақты қағидаларына сәйкес экономикалық қызмет көрсеткіштерін есептеу бойынша халықаралық деңгейде келісілген ұсынымдардың стандартты жиынтығы. Бұл ұсынымдар халықаралық деңгейде келісілген есептеу стандартын құрайтын шоттар жүргізудің тұжырымдамалары, анықтамалары, жіктелімдері мен қағидалары жүйесі нысанында құрылған.

2-тарау. Ел экономикасына мемлекеттің қатысу үлесін айқындау

3. Ұйымдарды мемлекет бақылайтын ұйымдарға немесе мемлекет жанама бақылайтын ұйымдарға жатқызу:

дауыс беру құқықтарының көпшілігіне иелік ету;
директорлар кеңесін немесе өзге басқару органын бақылау;
негізгі басшыларды тағайындауды және кері қайтарып алуды бақылау өлшемшарттарына сәйкес келеді.

4. Мемлекет бақылайтын немесе мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардың тізбелері осы Әдістемелік ұсынымдардың 8-тармағына сәйкес қалыптастырылады.

5. Мемлекеттік басқару секторының жұмыспен қамтылу және мемлекет бақылайтын немесе мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардың жұмыспен қамтылу тізбелері осы Әдістемелік ұсынымдардың 9-тармағына сәйкес қалыптастырылады.

6. Нарық өндірушілері болып табылатын жедел басқару құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындардың (қазыналық кәсіпорындардың) тізбесі (бұдан

әрі – Тізбе) осы Әдістемелік ұсынымдардың 7-тармағына сәйкес 2024 жылдан бастап үш жылда бір рет қалыптастырылады.

Қазыналық кәсіпорындар мынадай өлшемшарттарға сәйкес нарық өндірушілеріне жатады:

1) сапалық өлшемшарттар қазыналық кәсіпорын қызметінің ерекше сипатын және оның мемлекетпен байланысын ескереді. Егер кәсіпорын бәсекелестік жағдайында жұмыс істесе және басқа өндірушілермен келісімшарттар жасасу үшін тендерлерде жарысса; кәсіпорын кірісінің 50 %-ынан кемі мемлекеттік заңды тұлғаларға қызмет көрсетуден түскен қаражат есебінен қалыптастырылса, қазыналық кәсіпорын нарық өндірушісі болып табылады;

2) сандық өлшемшарттар бойынша егер өндіріс шығындарының 50 %-дан астамы өнім өткізуден түскен түсім есебінен өтелсе, қазыналық кәсіпорын нарық өндірушісі болып танылады. Бұл өлшемшарт қазыналық кәсіпорын оны есепті жылды қоса алғанда, кемінде қатарынан үш жыл орындаған жағдайда қолданылады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 14 ақпандағы № 14 бұйрығымен бекітілген Мемлекет бақылайтын акционерлік қоғамдар мен жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің, мемлекеттік кәсіпорындардың даму жоспарларын әзірлеу, бекіту, олардың іске асырылуын мониторингілеу және бағалау, сондай-ақ олардың орындалуы жөніндегі есептерді әзірлеу және ұсыну қағидаларына сәйкес қалыптастырылатын қазыналық кәсіпорынның даму жоспарының орындалуы туралы есептер Тізбені жасауға арналған ақпарат көзі болып табылады.

7. Нарық өндірушілері болып табылатын қазыналық кәсіпорындарды айқындау екі кезеңде жүргізіледі.

Бірінші кезеңде басқару органдары осы Әдістемелік ұсынымдарға 1-қосымшаға сәйкес қазыналық кәсіпорындардың есепті кезеңдегі кірістер құрылымына талдау жүргізеді.

Талдау нәтижелері бойынша басқару органдары сапалық өлшемшартқа сәйкес нарық өндірушілері болып табылатын қазыналық кәсіпорындарды айқындайды.

Екінші кезеңде басқару органдары бірінші кезеңнің нәтижелері бойынша нарық өндірушілері деп танылған қазыналық кәсіпорындарға қатысты осы Әдістемелік ұсынымдарға 2-қосымшаға сәйкес қазыналық кәсіпорындардың шығыстары мен кірістеріне талдау жүргізеді.

Қазыналық кәсіпорындарды қайта ұйымдастыру, тарату немесе жекешелендіру туралы шешім қабылданған жағдайда басқару органы Тізбеден қазыналық кәсіпорындарды алып тастайды.

Екінші кезеңнің нәтижелері бойынша басқару органы осы Әдістемелік ұсынымдарға 3-қосымшаға сәйкес Тізбені қалыптастырады және есепті жылдан кейінгі жылдың 10 мамырына дейінгі мерзімде Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігіне, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетіне (бұдан әрі – ҚР Қаржыминистрінің ММЖК) және Қазақстан Республикасы Стратегиялық

жоспарлау және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика бюросына (бұдан әрі – Ұлттық статистика бюросы) ұсынады.

8. Акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтерді, сондай-ақ олармен үлестес болып табылатын, олардың корпоративтік құрылымының құрамына кіретін олардың еншілес, тәуелді және өзге де заңды тұлғаларын қоспағанда, мемлекет бақылайтын немесе мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардың тізбесі есепті жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша ҚР Қаржыминінің ММЖК Мемлекеттік мүлік тізілімінің деректері бойынша қалыптастырылған мәліметтер негізінде мынадай тәртіппен қалыптастырылады:

1) мемлекет бақылайтын ұйымдардың тізбесі қалыптастырылып, осы Әдістемелік ұсынымдарға 4-қосымшаға сәйкес жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 20 мамырына дейінгі мерзімде ҚР Қаржыминінің ММЖК және Ұлттық статистика бюросына ұсынылады;

2) мына:

АҚ-ның дауыс беретін акцияларының оннан елу пайызына дейін мемлекетке тиесілі АҚ нысанындағы жанама бақыланатын ұйымдардың тізбесін ҚР Қаржыминінің ММЖК осы Әдістемелік ұсынымдарға 5-қосымшаға сәйкес қалыптастырады және оны есепті жылдан кейінгі жылдың 20 мамырына дейінгі мерзімде «Бағалы қағаздардың бірыңғай тіркеушісі» акционерлік қоғамына жібереді, ол дауыс беретін акцияларының көпшілігі мемлекетке тиесілі АҚ-ның тізбесін қалыптастырады. «Бағалы қағаздардың бірыңғай тіркеушісі» акционерлік қоғамы қалыптастырылған тізбені есепті жылдан кейінгі жылдың 1 маусымына дейінгі мерзімде Ұлттық статистика бюросына жібереді;

ЖШС-ның жарғылық капиталына қатысу үлесінің оннан елу пайызына дейін мемлекетке тиесілі ЖШС нысанындағы жанама бақыланатын ұйымдардың тізбесін ҚР Қаржыминінің ММЖК осы Әдістемелік ұсынымдарға 6-қосымшаға сәйкес қалыптастырады және оны есепті жылдан кейінгі жылдың 20 мамырына дейінгі мерзімде Ұлттық статистика бюросына жібереді, ол қатысу үлесінің көпшілігі мемлекетке тиесілі ЖШС-ның тізбесін қалыптастырады;

3) жалпы қосылған құнды есептеу үшін ҚР Қаржыминінің ММЖК «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ) АҚ) корпоративтік құрылымын қоспағанда, қатысушысы немесе акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтердің, ұлттық компаниялардың корпоративтік құрылымын осы Әдістемелік ұсынымдарға 7-қосымшаға сәйкес қалыптастырып, жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 20 мамырына дейінгі мерзімде Ұлттық статистика бюросына ұсынады.

Ұлттық статистика бюросы «Мемлекеттік органдарға қажетті есептілікті Ұлттық әл-ауқат қорының интернет-ресурсына орналастыру қағидаларын, сондай-ақ есептіліктің тізбесін, нысандарын және орналастыру кезеңділігін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2023 жылғы 26 мамырдағы № 87 бұйрығына сәйкес «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның интернет-ресурсында орналастырылатын «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ»

АҚ-ның корпоративтік құрылымы туралы мәліметтерді пайдаланады.

9. Мемлекеттік басқару секторының жұмыспен қамтылу және мемлекет бақылайтын немесе мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардың жұмыспен қамтылу тізбелері есепті жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша ҚР Қаржыминінің ММЖК Мемлекеттік мүлік тізілімінің деректері бойынша мынадай тәртіппен қалыптастырылады:

1) мемлекеттік басқару секторының жұмыспен қамтылу тізбесін ҚР Қаржыминінің ММЖК қалыптастырып, осы Әдістемелік ұсынымдарға 8-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 20 мамырына дейінгі мерзімде Ұлттық статистика бюросына ұсынады.

2) мемлекет бақылайтын ұйымдардың, мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардың жұмыспен қамтылу тізбесі және қатысушысы немесе акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтердің, ұлттық компаниялардың корпоративтік құрылымы, оның ішінде «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ корпоративтік құрылымы осы Әдістемелік ұсынымдардың 8-тармағына сәйкес қалыптастырылады.

10. Ел экономикасына мемлекеттің қатысу үлесі мемлекет бақылайтын ұйымдардың және мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардың жалпы қосылған құнының тиісті қаржы жылындағы Қазақстан Республикасының жалпы ішкі өніміне арақатынасы арқылы айқындалады:

$$B = \frac{ЖҚҚ_6 + ЖҚҚ_{жб}}{ЖІӨ} \times 100\%$$

мұнда:

B – ел экономикасына мемлекеттің қатысу үлесі;

ЖҚҚ₆ – мемлекет бақылайтын ұйымдардың тиісті қаржы жылындағы жалпы қосылған құнының бағасы;

ЖҚҚ_{жб} – мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардың тиісті қаржы жылындағы жалпы қосылған құнының бағасы;

ЖІӨ – жалпы ішкі өнім.

11. Мемлекеттік экономика секторындағы жұмыспен қамтылу үлесі мемлекет бақылайтын ұйымдардағы және мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардағы жұмыспен қамтылудың тиісті қаржы жылындағы Қазақстан Республикасы халқының жұмыспен қамтылуына арақатынасы арқылы айқындалады:

$$E = \frac{EMPL_{МЭС}}{EMPL_{ҚР}} = \frac{EMPL_{МБС}}{EMPL_{ҚР}} + \frac{EMPL_{Б+ЖБ}}{EMPL_{ҚР}}$$

мұнда:

E – мемлекеттік экономика секторындағы жұмыспен қамтылу үлесі (МЭС);

EMPL_{МЭС} – мемлекеттік экономика секторындағы жұмыспен қамтылу

(МЭС);

$EMPL_{МБС}$ – мемлекеттік басқару секторы (МБС);

$EMPL_{Б+ЖБ}$ – мемлекет бақылайтын ұйымдардағы және мемлекет жанама бақылайтын ұйымдардағы жұмыспен қамтылу;

$EMPL_{ҚР}$ – Қазақстан Республикасы бойынша жұмыспен қамтылу.

12. Осы Әдістемелік ұсынымдардың 10 және 11-тармақтарында аталған көрсеткіштер бойынша мәліметтерді Ұлттық статистика бюросы осы Әдістемелік ұсынымдарға 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша есепті кезеңнен кейінгі 1 тамызға дейінгі мерзімде Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігіне ұсынады.

Комитет государственного имущества и приватизации
Министерство национальной экономики Республики Казахстан - Айбасов А.Г., Жунусова А.Б.

Қазақстан Республикасының
экономикасына мемлекеттің
қатысуын айқындау жөніндегі
әдістемелік ұсынымдарға
1-қосымша

Қазыналық кәсіпорындардың есепті _____ жылғы кірістер құрылымын талдау

Қазыналық кәсіпорындардың атауы	Бизнес-сәйкестендіру нөмірі	Кірістер, барлығы; мың теңге	оның ішінде мемлекеттік органдарға немесе оның ведомстволық бағынысты ұйымдарына қызмет көрсетуден түсетін кірістер			Мемлекеттік органдарға немесе оның ведомстволық бағынысты ұйымдарына қызметтер көрсетуден түсетін кірістердің жалпы кірістер көлеміндегі үлесі (2-б./1-б. * 100);	Нарық өндірушісі мәртебесін беру (егер 5-бағанның мәні 50 -дан аз болса)
			Барлығы (3-б. + 4-б.), мың теңге	оның ішінде			
				Өнімді (тауарды, көрсетілетін қызметті, жұмысты) өткізу: мемлекеттік органдар (мемлекеттік тапсырма және тапсырыс) бойынша; мемлекеттік органдар болып табылмайтын мемлекеттік мекемелер бойынша; квазимемлекеттік сектор субъектілері бойынша (міндетті медициналық сақтандыру қоры), Барлығы; мың теңге	Өтеусіз алынған активтерден түсетін кірістер (субсидиялар)		
A	B	1	2	3	4	5	6

Қазақстан Республикасының
экономикасына мемлекеттің
қатысуын айқындау жөніндегі
әдістемелік ұсынымдарға
2-қосымша

Қазыналық кәсіпорындардың _____ жылғы шығыстары мен кірістерін талдау

Қазыналық кәсіпорын дардың атауы	Бизнес- сәйкест ендіру нөмірі	Нарық өндірушісіні ң мәртебесі (егер 9-б. мәні 50 артық болса)	_____ жылғы есеп								
			Өнімдерді өткізуден, қызметтерді көрсетуден және жұмыстарды орындаудан түсетін кірістер)	Шығыстар							Кірістер мен шығыстар ың арақатына ы (1-б./8-б. * 100)
				Өткізілген өнімнің (тауардың, көрсетілетін қызметтің, жұмыстың) өзіндік құны	Әкімшілік шығыстар	Үстеме шығыстарда көрсетілген еңбекақыны есептемеген де басқа персоналдың еңбекақысы	Сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметіне байланысты шығыстар	Салықтар және әлеуметтік аударымдар	Өзге шығыстар (Даму жоспарының «Өзге шығыстар» 25- қосымшасын ан	Барлығы (2+3+4+5+6 +7- бағандар)	
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Қазақстан Республикасының
экономикасына мемлекеттің
қатысуын айқындау жөніндегі
әдістемелік ұсынымдарға
3-қосымша

Нарық өндірушілері болып табылатын жедел басқару құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындардың (қазыналық кәсіпорындардың) тізбесі

№ p/c	Бизнес-сәйкестендіру нөмірі	Атауы	Меншік иесінің бизнес-сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4

Қазақстан Республикасының экономикасына мемлекеттің қатысуын айқындау жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға
4-қосымша

Мемлекет бақылайтын ұйымдардың тізбесі

р/с №	Бизнес- сәйкестендіру нөмірі	Атауы	Мемлекеттік қатысу, %	Жұмыскерлердің орташа тізімдік саны	Меншік иесінің бизнес- сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5	6

Қазақстан Республикасының
экономикасына мемлекеттің
қатысуын айқындау жөніндегі
әдістемелік ұсынымдарға
5-қосымша

**Акционерлік қоғамдардың дауыс беретін акцияларының оннан елу пайызына дейін мемлекетке тиесілі мемлекет
жанама бақылайтын акционерлік қоғамдардың тізбесі**

р/с №	Бизнес- сәйкестендіру нөмірі	Атауы	Акциялар пакетінің мөлшері, %	Жұмыскерлердің орташа тізімдік саны	Меншік иесінің бизнес- сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5	6

Қазақстан Республикасының
экономикасына мемлекеттің
қатысуын айқындау жөніндегі
әдістемелік ұсынымдарға
6-қосымша

**Жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің жарғылық капиталына қатысу үлесінің оннан елу пайызына дейін
мемлекетке тиесілі мемлекет жанама бақылайтын жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің тізбесі**

р/с №	Бизнес- сәйкестендіру нөмірі	Атауы	Акциялар пакетінің мөлшері, %	Жұмыскерлердің орташа тізімдік саны	Меншік иесінің бизнес- сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5	6

Қазақстан Республикасының
экономикасына мемлекеттің
қатысуын айқындау жөніндегі
әдістемелік ұсынымдарға
7-қосымша

**«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының корпоративтік құрылымын қоспағанда,
қатысушысы немесе акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық
холдингтердің, ұлттық компаниялардың корпоративтік құрылымы**

р/с №	Тәуелді ұйымның бизнес- сәйкестендір у нөмірі	Тәуелді ұйымның атауы	Тәуелді ұйымның типі	Тәуелді ұйымның ұйымдық- құқықтық нысаны	Акциялар пакетінің мөлшері (қатысу үлесі), %	Жұмыскерлердің орташа тізімдік саны	Негізгі ұйымның бизнес- сәйкестенді ру нөмірі	Негізгі ұйымның атауы
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Қазақстан Республикасының
экономикасына мемлекеттің
қатысуын айқындау жөніндегі
әдістемелік ұсынымдарға
8-қосымша

Мемлекеттік басқару секторының тізбесі

р/с №	Бизнес-сәйкестендіру нөмірі	Атауы	Жұмыскерлердің орташа тізімдік саны	Меншік иесінің бизнес-сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5

Қазақстан Республикасының
экономикасына мемлекеттің
қатысуын айқындау жөніндегі
әдістемелік ұсынымдарға
9-қосымша

Нысан

**Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросының Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігіне ұсынатын
мәліметтері**

Көрсеткіштің атауы	Әдістемелік ұсынымдарға сәйкес есептеу формуласы	Өлшем бірлігі	Есепті жылдың мәні
Ел экономикасына мемлекеттің қатысу үлесі	$B = \frac{ЖҚҚ_K + ЖҚҚ_{KK}}{ЖІӨ} \times 100\%$	пайыз	
Мемлекеттік экономика секторындағы жұмыспен қамтылу үлесі	$E = \frac{EMPL_{ГСЭ}}{EMPL_{РК}} = \frac{EMPL_{СГУ}}{EMPL_{РК}} + \frac{EMPL_{K+KK}}{EMPL_{РК}}$	пайыз	

Согласовано

23.07.2024 11:05 Абылкасымов Нурман Туреханович
23.07.2024 11:35 Баймуханова Маржан Алтаевна
23.07.2024 12:08 Темирбаева Жадыра Магауиевна
23.07.2024 15:08 Жанабеков А. М. ((и.о Мустафин А. А.))
23.07.2024 15:47 Касенов Арман Бакитжанович
24.07.2024 18:14 Сыздыков Олжас Олжабаевич

Подписано

24.07.2024 18:33 Омарбеков Бауыржан Бакытұлы

Комитет государственного имущества и приватизации
Министерство национальной экономики Республики Казахстан - Айбасов А.Г.,
Жунусова А.Б.

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

№ 192 от 25.07.2024

№ _____

Астана қаласы

город Астана

**О внесении изменения в приказ Министра национальной экономики
Республики Казахстан от 3 августа 2017 года №292
«Об утверждении Методических рекомендаций по определению
участия государства в экономике Республики Казахстан»**

В соответствии с пунктом 3 статьи 65 Закона Республики Казахстан
«О правовых актах», **ПРИКАЗЫВАЮ:**

1. Внести в приказ Министра национальной экономики Республики
Казахстан от 3 августа 2017 года №292 «Об утверждении Методических
рекомендаций по определению участия государства в экономике Республики
Казахстан» следующее изменение:

Методические рекомендации по определению участия государства
в экономике Республики Казахстан, утверждённые указанным приказом,
изложить в редакции согласно приложению к настоящему приказу.

2. Отменить приказ Министра национальной экономики Республики
Казахстан от 17 мая 2019 года №125 «О внесении изменения
в приказ Министра национальной экономики Республики Казахстан от 3 августа
2017 года №392 «Об утверждении Методических рекомендаций по определению
участия государства в экономике Республики Казахстан».

3. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить
на курирующего вице-министра национальной экономики Республики
Казахстан.

4. Настоящий приказ вступает в силу со дня его подписания.

Вице-министр

Б. Омарбеков

«СОГЛАСОВАНО»
письмо Министерство финансов
Республики Казахстан
от 12 июля 2024 года
№ 003-КТ/35351

«СОГЛАСОВАНО»
письмо Агентства по
стратегическому планированию
и реформам Республики Казахстан
Бюро национальной статистики

от 11 июля 2024 года №3-3/4817

Приложение
к приказу Министерства
национальной экономики
Республики Казахстан
от « » 2024 года
№

Утверждены
приказом Министра
национальной экономики
Республики Казахстан
от 3 августа 2017 года
№292

Методические рекомендации по определению участия государства в экономике Республики Казахстан

Глава 1. Общие положения

1. Настоящие Методические рекомендации по определению участия государства в экономике Республики Казахстан (далее – Методические рекомендации) разработаны с учетом системы национальных счетов и применяется для определения участия государства в экономике страны.

2. В настоящих Методических рекомендациях используются следующие определения:

1) орган управления – уполномоченный орган соответствующей отрасли или местный исполнительный орган (исполнительный орган, финансируемый из местного бюджета) либо аппарат акима города районного значения, села, поселка, сельского округа, осуществляющий управление государственными предприятиями в соответствии с Законом Республики Казахстан «О государственном имуществе»;

2) корпоративная структура – это структура, где в качестве системообразующих элементов выступают головная (материнская) компания, а также подконтрольные ей, в силу владения пакетами акций (долей участия), дочерние и/или зависимые юридические лица либо аффилированные лица, акции (доли участия) в которых предоставляют право головной (материнской) компании определять решения, принимаемые данными юридическими лицами;

3) контролируемые государством организации – государственные предприятия на праве хозяйственного ведения, государственные предприятия на праве оперативного управления, являющиеся рыночными производителями, контролируемые государством акционерные общества (далее – АО)

и товарищества с ограниченной ответственностью (далее – ТОО), где государству принадлежит соответственно более пятидесяти процентов голосующих акций АО или более пятидесяти процентов доли участия в уставном капитале ТОО, в том числе национальные управляющие холдинги, национальные холдинги, национальные компании, участником или акционером которых является государство, а также дочерние и зависимые организации, входящие в состав их корпоративной структуры, за исключением нерезидентов Республики Казахстан;

4) косвенно контролируемые государством организации – АО и ТОО, где государству принадлежит соответственно от десяти до пятидесяти процентов голосующих акций АО или от десяти до пятидесяти процентов доли участия в уставном капитале ТОО, за исключением нерезидентов Республики Казахстан;

5) сектор государственного управления (далее – СГУ) государственные учреждения, к которым относятся некоммерческие организации, созданные государством и содержащаяся только за счет бюджета или бюджета (сметы расходов) Национального Банка Республики Казахстан, если дополнительные источники финансирования не установлены законами Республики Казахстан, для осуществления управленческих, социально-культурных или иных функций некоммерческого характера, а также государственные предприятия на праве оперативного управления (казенные предприятия), за исключением казенных предприятий являющихся рыночными производителями;

6) государственный сектор экономики (далее – ГСЭ) – совокупность контролируемых государством организаций и косвенно контролируемых государством организаций;

7) система национальных счетов (далее – СНС) – согласованный на международном уровне стандартный набор рекомендаций по исчислению показателей экономической деятельности в соответствии с четкими правилами ведения счетов и учета на макроуровне, основанными на принципах экономической теории. Эти рекомендации сформулированы в форме системы концепций, определений, классификаций и правил ведения счетов, которые составляют согласованный на международном уровне стандарт исчисления.

Глава 2. Определение доли участия государства в экономике страны

3. Критерии отнесения организаций к контролируемым государством организациям или косвенно контролируемым государством организациям являются:

- владение большинством голосующих прав;
- контроль над советом директоров или другим управляющим органом;
- контроль над назначением и отзывом ключевых руководителей.

4. Перечни организаций, контролируемых государством или косвенно контролируемых государством, формируются в соответствии с пунктом 8 настоящих Методических рекомендаций.

5. Перечни занятости сектора государственного управления и занятости организаций, контролируемых государством или косвенно контролируемых государством, формируются в соответствии с пунктом 9 настоящих Методических рекомендаций.

6. Перечень государственных предприятий на праве оперативного управления (казенные предприятия), являющихся рыночными производителями (далее – Перечень), формируется раз в три года, начиная с 2024 года, в соответствии с пунктом 7 настоящих Методических рекомендаций.

Казенные предприятия относятся к рыночным производителям в соответствии со следующими критериями:

1) качественный критерий учитывает особый характер деятельности казенного предприятия и ее связей с государством. Казенное предприятие является рыночным производителем если: предприятие действует в условиях конкуренции и соревнуется в тендерах за заключения договоров с другими производителями; менее 50 % доходов предприятия формируется за счет средств от оказания услуг государственным юридическим лицам;

2) по количественному критерию казенное предприятие признается рыночным производителем если более 50 % затрат на производство покрывается за счет выручки от реализации продукции. Данный критерий применяется, при условии его выполнения казенным предприятием не менее трех лет подряд, включая отчетный год.

Источником информации для составления Перечня являются отчеты об исполнении плана развития казенного предприятия, которые формируются в соответствии с Правилами разработки, утверждения планов развития контролируемых государством акционерных обществ и товариществ с ограниченной ответственностью, государственных предприятий, мониторинга и оценки их реализации, а также разработки и представления отчетов по их исполнению, утвержденными приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 14 февраля 2019 года № 14.

7. Определение казенных предприятий, являющихся рыночными производителями, проводится в два этапа.

На первом этапе органами управления проводится анализ структуры доходов казенных предприятий за отчетный период согласно приложению 1 к настоящим Методическим рекомендациям.

По результатам анализа органами управления определяются казенные предприятия, являющиеся рыночными производителями, в соответствии с качественным критерием.

На втором этапе органами управления проводится анализ расходов и доходов казенных предприятий согласно приложению 2 к настоящим Методическим рекомендациям, в отношении казенных предприятий, признанных по результатам первого этапа рыночными производителями.

В случаях принятия решения о реорганизации, ликвидации или приватизации казенных предприятий орган управления исключает из Перечня казенные предприятия.

По результатам второго этапа орган управления формирует Перечень

в соответствии с приложением 3 к настоящим Методическим рекомендациям, и в срок до 10 мая года следующего за отчётным годом предоставляет в Министерство национальной экономики Республики Казахстан, Комитет государственного имущества и приватизации Министерства финансов Республики Казахстан (далее – КГИП МФ РК) и Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан (далее – Бюро национальной статистики).

8. Перечень контролируемых государством или косвенно контролируемых государством организаций, за исключением национальных управляющих холдингов, акционером которых является государство, а также их дочерних, зависимых и иных юридических лиц, являющихся аффилированными с ними, входящих в состав их корпоративной структуры формируется на основании сведений, сформированных по данным Реестра государственного имущества КГИП МФ РК по состоянию на 1 января года следующего за отчётным годом в следующем порядке:

1) перечень контролируемых государством организаций формируется и предоставляется КГИП МФ РК в Бюро национальной статистики ежегодно в срок до 20 мая года следующего за отчётным годом в соответствии с приложением 4 к настоящим Методическим рекомендациям;

2) перечень косвенно контролируемых организаций:

в форме АО, где государству принадлежит от десяти до пятидесяти процентов голосующих акций АО, формируется КГИП МФ РК в соответствии с приложением 5 к настоящим Методическим рекомендациям, и в срок до 20 мая года следующего за отчётным годом, направляется в акционерное общество «Единый регистратор ценных бумаг», который формирует перечень АО, где государству принадлежит большинство голосующих акций. Акционерное общество «Единый регистратор ценных бумаг» в срок до 1 июня года, следующего за отчётным годом, направляет сформированный перечень в Бюро национальной статистики;

в форме ТОО, где государству принадлежит от десяти до пятидесяти процентов доли участия в уставном капитале ТОО, формируется КГИП МФ РК, в соответствии с приложением 6 к настоящим Методическим рекомендациям, и в срок до 20 мая года, следующего за отчётным годом направляется в Бюро национальной статистики, который формирует Перечень ТОО, где государству принадлежит наибольшая доля участия;

3) для расчета валовой добавленной стоимости КГИП МФ РК формирует и предоставляет в Бюро национальной статистики ежегодно в срок до 20 мая года следующего за отчётным годом корпоративную структуру национальных управляющих холдингов, национальных холдингов, национальных компаний, участником или акционером которых является государство, за исключением корпоративной структуры акционерного общества «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына» (далее – АО «ФНБ «Самрук-Қазына»)), в соответствии с приложением 7 к настоящим Методическим рекомендациям.

Бюро национальной статистики использует сведения о корпоративной

структуре АО «ФНБ «Самрук-Қазына», размещаемые на интернет-ресурсе АО «ФНБ «Самрук-Қазына» в соответствии с приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 26 мая 2023 года №87 «Об утверждении Правил размещения отчетности, необходимой государственным органам, на интернет-ресурсе Фонда национального благосостояния, а также перечня, форм и периодичности размещения отчетности».

9. Перечни по занятости сектора государственного управления и занятости организаций, контролируемых государством или косвенно контролируемых государством, формируются по данным Реестра государственного имущества КГИП МФ РК по состоянию на 1 января года, следующего за отчетным годом в следующем порядке:

1) перечень по занятости сектора государственного управления формируется и предоставляется КГИП МФ РК в Бюро национальной статистики ежегодно в срок до 20 мая года следующего за отчетным годом по форме, в соответствии с приложением 8 к настоящим Методическим рекомендациям.

2) перечень по занятости контролируемых государством организаций, косвенно контролируемых государством организаций и корпоративной структуры национальных управляющих холдингов, национальных холдингов, национальных компаний, участником или акционером которых является государство, в том числе корпоративной структуры АО «ФНБ «Самрук-Қазына», формируется в соответствии с пунктом 8 настоящих Методических рекомендаций.

10. Доля участия государства в экономике страны определяется путем соотношения валовой добавленной стоимости контролируемых государством организаций и косвенно контролируемых государством организаций к валовому внутреннему продукту Республики Казахстан за соответствующий финансовый год:

$$B = \frac{ВДС_K + ВДС_{KK}}{ВВП} \times 100\%,$$

где:

B – доля участия государства в экономике страны;

$ВДС_K$ – оценка валовой добавленной стоимости контролируемых государством организаций за соответствующий финансовый год;

$ВДС_{KK}$ – оценка валовой добавленной стоимости косвенно контролируемых государством организаций за соответствующий финансовый год;

$ВВП$ – валовой внутренний продукт.

11. Доля занятости в государственном секторе экономики определяется путем соотношения занятости в контролируемых государством организациях и косвенно контролируемых государством организациях к занятости населения Республики Казахстан за соответствующий финансовый год:

$$E = \frac{EMPL_{ГСЭ}}{EMPL_{РК}} = \frac{EMPL_{СГУ}}{EMPL_{РК}} + \frac{EMPL_{K+KK}}{EMPL_{РК}},$$

где:

E – доля занятости в государственном секторе экономики (ГСЭ);

$EMPL_{ГСЭ}$ – занятость в государственном секторе экономики (ГСЭ)

$EMPL_{СГУ}$ – сектор государственного управления (СГУ);

$EMPL_{К+КК}$ – занятость в контролируемых государством организациях и косвенно контролируемых государством организациях;

$EMPL_{РК}$ – занятость по Республике Казахстан.

12. Сведения по показателям, указанным в пунктах 10 и 11 настоящих Методических рекомендаций, предоставляются Бюро национальной статистики в Министерство национальной экономики Республики Казахстан в срок до 1 августа следующего за отчетным периодом по форме в соответствии с приложением 9 к настоящим Методическим рекомендациям.

Комитет государственного имущества и приватизации
Министерство национальной экономики Республики Казахстан - Жунусов А.Б.

Приложение 1
к Методическим рекомендациям
по определению участия
государства в экономике
Республики Казахстан

Анализ структуры доходов казенных предприятий за отчетный _____ год

Наименование казенных предприятий	Бизнес-идентификационный номер	Доходы, всего; тыс. тенге	в том числе доходы, от оказания услуг государственным органам или его подведомственным организациям		доля доходов, от оказания услуг государственным органам или его подведомственным организациям в общем объеме доходов (гр.2/гр.1 * 100);	Присвоение статуса рыночного производителя (если значение гр.5 меньше 50)
			Итого (гр.3 + гр.4), тыс. тенге	в том числе		
				Реализация продукции (товара, услуги, работы): по государственным органам (государственному заданию и заказу); по государственным учреждениям, не являющихся государственными органами; по субъектам квазигосударственного сектора (фонд обязательного медицинского страхования), Итого; тыс. тенге	Доходы от безвозмездно полученных активов (субсидии) Всего; тыс. тенге	
A	B	1	2	3	4	5
						6

Приложение 2
к Методическим рекомендациям
по определению участия
государства в экономике
Республики Казахстан

Анализ расходов и доходов казенных предприятий за _____ год

Наименование казенных предприятий	Бизнес - идентификационный номер	Статус рыночного производителя (если значение гр.9 больше 50)	Отчет за _____ год								
			Доходы от реализации продуктов, оказания услуг и выполнения работ	Расходы							Соотношение доходов и расходов (гр.1/гр.8 * 100)
				Себестоимость реализованной продукции (товара, услуги, работы)	Административные расходы	Оплата труда прочего персонала без учета оплаты труда, указанных в накладных расходах (из приложения 25 «Прочие расходы» Плана развития)	Расходы связанные со страховой (перестраховочной) деятельностью	Налоги и социальные отчисления	Прочие расходы (из приложения 25 «Прочие расходы» Плана развития)	Итого (графы 2+3+4+5+6+7)	
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Приложение 3
к Методическим рекомендациям
по определению участия
государства в экономике
Республики Казахстан

**Перечень государственных предприятий на праве оперативного управления (казенные предприятия),
являющихся рыночными производителями**

№ п/п	Бизнес-идентификационный номер	Наименование	Бизнес-идентификационный номер собственника
1	2	3	4

Приложение 4
к Методическим рекомендациям
по определению участия
государства в экономике
Республики Казахстан

Перечень контролируемых государством организаций

№ п/п	Бизнес- идентификационный номер	Наименование	Государственное участие, %	Среднесписочная численность работников	Бизнес- идентификационный номер собственника
1	2	3	4	5	6

Приложение 5
к Методическим рекомендациям
по определению участия
государства в экономике
Республики Казахстан

**Перечень косвенно контролируемых государством акционерных обществ,
где государству принадлежит от десяти до пятидесяти процентов голосующих акций акционерных обществ**

№ п/п	Бизнес- идентификационный номер	Наименование	Размер пакета акций, %	Среднесписочная численность работников	Бизнес-идентификационный номер собственника
1	2	3	4	5	6

Приложение 6
к Методическим рекомендациям
по определению участия
государства в экономике
Республики Казахстан

**Перечень косвенно контролируемых государством товариществ с ограниченной ответственности,
где государству принадлежит от десяти до пятидесяти процентов доли участия в уставном капитале товариществ
с ограниченной ответственности**

№ п/п	Бизнес- идентификационный номер	Наименование	Размер доли участия, %	Среднесписочная численность работников	Бизнес- идентификационный номер собственника
1	2	3	4	5	6

Приложение 7
к Методическим рекомендациям
по определению участия
государства в экономике
Республики Казахстан

**Корпоративная структура национальных управляющих холдингов, национальных холдингов,
национальных компаний, участником или акционером которых является государство,
за исключением корпоративной структуры акционерного общества «Фонд национального
благосостояния «Самрук-Қазына»**

№ п/п	Бизнес- идентификац ионный номер зависимой организации	Наименование зависимой организации	Тип зависимой организаци и	Организацион но-правовая форма зависимой организации	Размер пакета акций (доли участия), %	Среднесписочная численность работников	Бизнес- идентифика ционный номер головной организации	Наименование головной организации
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Приложение 8
к Методическим рекомендациям
по определению участия
государства в экономике
Республики Казахстан

Перечень сектора государственного управления

№ п/п	Бизнес-идентификационный номер	Наименование	Среднесписочная численность работников	Бизнес-идентификационный номер собственника
1	2	3	4	5

Приложение 9
к Методическим рекомендациям
по определению участия
государства в экономике
Республики Казахстан

Форма

**Сведения Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам
Республики Казахстан, предоставляемые в Министерство национальной экономики Республики Казахстан**

Наименование показателя	Формула расчета согласно методическим рекомендациям	Единица измерения	Значение за отчетный год
Доля участия государства в экономике страны	$B = \frac{ВДС_K + ВДС_{KK}}{ВВП} \times 100\%$	процент	
Доля занятости в государственном секторе экономики	$E = \frac{EMPL_{ГСЭ}}{EMPL_{РК}} = \frac{EMPL_{СГУ}}{EMPL_{РК}} + \frac{EMPL_{К+KK}}{EMPL_{РК}}$	процент	

Согласовано

23.07.2024 11:05 Абылкасымов Нурман Туреханович
23.07.2024 11:35 Баймуханова Маржан Алтаевна
23.07.2024 12:08 Темирбаева Жадыра Магауиевна
23.07.2024 15:08 Жанабеков А. М. ((и.о Мустафин А. А.))
23.07.2024 15:47 Касенов Арман Бакитжанович
24.07.2024 18:14 Сыздыков Олжас Олжабаевич

Подписано

24.07.2024 18:33 Омарбеков Бауыржан Бақытұлы

Комитет государственного имущества и приватизации
Министерство национальной экономики Республики Казахстан
А.А. Айбасов А.Г., Г.